

Verslag RDA Raadsvergadering 10 januari 2018

Datum: 10 januari 2018

Tijd: 14.30 - 18:00 uur

Locatie: Kasteel Groeneveld

1. Opening en nieuwe voorzitter

Jan Staman opent als nieuwe RDA voorzitter de vergadering en stelt zichzelf voor. Hij ziet er naar uit om met de Raad een stevige bijdrage te leveren aan de discussie over de verbinding tussen mensen en dieren. Hij vindt dat de Raad daarbij ook actief op zoek mag naar thema's waar het schuurt: waar emotie, ratio en kennis verschillende richtingen aangeven. De Raad mag zich daarbij sterker richten op de politiek.

De komende tijd zal hij met leden en direct betrokkenen nader kennismaken en op basis hiervan zijn ambities op een rij zetten.

2. Nieuwe leden aan het woord

De aanwezige nieuwe leden Ad Kemps, Gerrit Hofstra, Gijsbert Six, Hans Huijbers, Len Lipman, Martien Groenen en Nienke Endenburg stellen zich kort voor en geven een toelichting op hun vakgebied in relatie tot dierenaangelegenheden.

3. Mededelingen

- De volgende leden hebben een bericht van verhindering verstuurd: Hans Heesterbeek, Henny Swinkels, Jan Willem Erisman. Jinke Hesterman, Marianne Sloet, Marion Koopmans, Ruud Tombrock en Marijke de Jong.
- De RDA is benaderd door de Wetenschappelijke Adviescommissie Zeehondenopvang om de redeneerlijn van hun op te stellen advies in kwalitatieve zin te toetsen aan het RDA Afwegingskader uit de Zienswijze Wegen van Welzijn van Dieren in de Natuur

- (consistentie in advisering, toetsing criteria en werkwijze). Jacques van Alphen en Franck Meijboom zijn lid van deze adviescommissie, evenals oud RDA lid Arjan Stegeman. Jacques licht het ontstaan en de relevantie van de adviescommissie toe. Het voorstel is dat bureau en voorzitter een voorstel opstellen voor een bijdrage en deze met (korte) reactietermijn als horizontale toets rondsturen naar de raadsleden (planning oplevering: januari 2018). De Raad stemt hier mee in.
- De leden Ludo Hellebrekers, Helga van Veen, Henny Swinkels, Hetty van Beers, Marianne Sloet, Jinke Hesterman, Hans Hopster, Joost de Jongh, Marijke de Jong en Simone Hertzberger hebben hun laatste plenaire vergadering vanwege het verstrijken van de maximum lidmaatschapstermijn. De formele einddatum van hun lidmaatschap (Staatscourant) wordt gesteld op 1 april 2018.

4. Verslag vorige vergadering

Het verslag van de vergadering van 12 april 2017 is na een schriftelijke consultatie binnen de Raad vastgesteld. Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

5. Dierenaangelegenheden

5a Zienswijzen in voorbereiding

De stand van zaken in de diverse fora wordt besproken aan de hand van een toelichting door de voorzitters. Naar aanleiding hiervan worden de volgende afspraken gemaakt;

- Gerrit Hofstra en Nienke Endenburg nemen deel aan het forum internationaal;
- Voor de zienswijze "Wegen van welzijn van dieren in de natuur" zal ook internationaal aandacht gevraagd worden, door actieve verspreiding onder betrokken organisaties;
- Secretaris zorgt in overleg met forum "Denkkader" voor een plan van aanpak voor de communicatie van de gelijknamige zienswijze. Zo mogelijk worden activiteiten voor 1 april afgerond;
- Voorafgaand aan publicatie van de zienswijze "Welzijn van Vissen" wordt een beknopte "preview" gegeven voor direct betrokken organisaties;

- Het signaal "het belang van het dier in de omgevingsvisie" dat door enkele leden is opgepakt zal verder worden uitgewerkt bij de oriëntatie op dierenwelzijn in verschillende bestuurslagen.

5b Nieuwe onderwerpen

De Raad bespreekt de wens om balans te blijven houden tussen gevraagde zienswijzen en die op eigen initiatief. Nader contact hierover met het ministerie is wenselijk. De voorzitter zal dit meenemen in zijn kennismakingsgesprekken met het ministerie.

Aan de hand van de bijlage is de leden gevraagd naar hun reactie over mogelijke nieuwe onderwerpen.

Op basis van de reacties en bespreking wordt afgesproken om door te gaan met:

- Welzijn van hulpdieren (akkoord RDA en in voorbereiding, Nienke Endenburg is beoogde trekker);
- Digitalisering/Big data & internet of things/Nieuwe technieken (akkoord RDA en in voorbereiding, Gé Backus is beoogde trekker).

De Raad spreekt tevens af om daarnaast te starten met nadere oriëntatie op:

- Bestuurskundige indeling/verantwoordelijkheid dierenwelzijn: zijn er risico's verbonden aan de (schijnbare) trend om beleid op gebied van dierenwelzijn en het houden van dieren steeds meer bij provincies en gemeenten te beleggen? Wat zijn mogelijke oplossingen? Deelnemers oriëntatie: Katrien Termeer, Andreas Dijkhuis en Han Swinkels;
- Dier in de circulaire economie, kringlooplandbouw en dier als voedsel. Besloten wordt dat er een verkennende brainstorm georganiseerd zal worden, om te kijken of er tot een goede onderzoeksvraag gekomen kan worden en of de RDA met een duidelijke focus een toevoeging kan brengen. Deelnemers oriëntatie: Martin Scholten, Katrien Termeer, Arnold Huis en Hans Huijbers;
- Staat van het dier
Hoe kijkt de RDA naar het welzijn van dieren in verschillende contexten, welke ontwikkelingen zien we, zijn er witte vlekken en wat is de agenda (niet alleen voor overheid, ook voor onszelf en anderen) in de komende jaren? De wens wordt

uitgesproken om hier vanuit het ministerie een opdracht voor te krijgen. Eventueel kan een onderzoekinstelling het onderzoeksgedeelte uitvoeren en kan aangesloten worden bij bestaande informatie van diverse betrokkenen, waaronder ook de NVWA. Oriëntatie: Gerrit Hofstra, Ynte Schukken, Andreas Dijkhuis, Ad Kempers, Franck Meijboom, Annechien ten Have en Hans Hopster.

De volgende onderwerpen worden nog niet door de Raad opgepakt:

- Dieren voor recreatie en vermaak: Het bureau probeert het onderwerp verder in te perken met een gerichte vraagstelling alvorens weer aan de orde te stellen
- Handel in dieren (voor particulieren): voorstel om onderwerp voorlopig aan te houden tot nader orde.

Op basis van de oriënterende gesprekken zullen voorstellen gedaan worden of en hoe onderwerpen opgepakt kunnen worden, zo mogelijk voor de voorjaarsvergadering.

Een bijdrage van de RDA aan "beperking van het transport" is afhankelijk van hoe LNV de toezegging in het regeerakkoord wil invullen.

6. Raads- en bureau aangelegenheden

6a 3^e Vaarkamplering "Dieren als voedsel Who Cares".

Om moment van vergaderen zijn er ruim 120 aanmeldingen ontvangen, de zaal is daarmee zo goed als vol. De leden waarderen het programma en zien uit naar de bijeenkomst.

6b Jubileum 25 jaar RDA

Han Swinkels licht drie momenten toe om hierbij stil te staan;

- 18 januari tipje van de sluier tijdens de Vaarkamplering
- Terugblik op historie van de Raad (tijdens voorjaarsvergadering met (oud)leden en belanghebbenden, voorjaarsvergadering?
- Congres gericht op vooruitkijken, wellicht met internationaal karakter. Najaar of begin 2019.

Naast Han Swinkels en voorzitter en secretaris worden nog twee-drie leden gezocht.

6c Communicatie

Dit agendapunt is in zijn geheel verschoven naar de voorjaarsvergadering van april 2018.

6d Juniorraad

De Raad bespreekt het voorstel voor de vorming van een juniorraad en stemt in met de optie om een netwerk van jongeren op te zetten en te onderhouden en hen ad hoc te betrekken bij fora en andere raadsactiviteiten.

Op basis van een functieprofiel vanuit het bureau zullen de leden in hun omgeving naar geschikte kandidaten zoeken.

7. Rondvraag

Jan Staman vraagt aandacht voor alle vertrekkende leden. Hij dankt Ludo Hellebrekers, Helga van Veen, Henny Swinkels, Hetty van Beers, Marianne Sloet, Jinke Hesterman, Hans Hopster, Joost de Jongh, Marijke de Jong en Simone Hertzberger.

Helga van Veen dankt secretaris Marc Schakenraad voor al zijn inzet en prettige samenwerking en het versterken van de Raad in het "voorzitterloze tijdperk". Ze roept tevens op meer vrouwen te benoemen in de Raad.

Andreas Dijkhuis vraagt naar de data van de vergaderingen. Dit is in de komende jaren altijd de tweede woensdag van april (voorjaarsvergadering) en de tweede woensdag van november (najaarsvergadering).

8. Sluiting

De voorzitter sluit om 18.05 uur de vergadering.